

EUROOPAN PANKKIVIRANOMAINEN

TIIVISTELMÄ
VUOSIKERTOMUKSESTA 2016

Valokuvien tekijänoikeudet:

Euroopan pankkiviranomainen, sivut 3 ja 7.

istockphoto.com/scibak, sivu 4; istockphoto.com/Photobuay, sivu 5; istockphoto.com/peepo, sivu 10; ccvision.de, sivu 11; istockphoto.com/malerapaso, sivu 16.

print	ISBN 978-92-9245-318-3	ISSN 1977-8716	doi:10.2853/89920	DZ-AA-17-001-FI-C
pdf	ISBN 978-92-9245-320-6	ISSN 1977-8945	doi:10.2853/341136	DZ-AA-17-001-FI-N
flip book	ISBN 978-92-9245-363-3	ISSN 1977-8945	doi:10.2853/092006	DZ-AA-17-101-FI-N
epub	ISBN 978-92-9245-348-0	ISSN 1977-8945	doi:10.2853/851534	DZ-AA-17-001-FI-E

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2017

© Euroopan pankkiviranomainen, 2017

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

TIIVISTELMÄ

VUOSIKERTOMUKSESTA 2016

Saavutukset vuonna 2016

Keskeinen rooli pankkitoimintaa koskevan yhteisen sääntökirjan laatimisessa ja ylläpitämisessä

Euroopan unionin (EU) pankkitoimintaa koskeva yhteinen sääntökirja saatiin pääosin valmiiksi vuonna 2016. Euroopan pankkiviranomainen (EPV) osallistui aktiivisesti Basel III -paketin viimeistelyyn EU:ssa ja kansainvälisellä tasolla ja tuki Basel-paketin täytäntöönpanon loppuunsaattamista EU:ssa. Vuoden aikana tarkasteltiin myös välittömästi finanssikriisin jälkeen tehtyjä sääntelyuudistuksia. Tavoitteena oli ymmärtää paremmin uudistusten vaikutuksia pankkirakenteisiin, liiketoimintamalleihin ja riskinottoon sekä tarvetta vähentää monimutkaisuutta mahdollisuuksien mukaan. EPV jatkoi lisäksi yhteisen sääntökirjan eri osa-alueiden seurannan parantamista. Näihin osa-alueisiin kuuluvat omat varat, palkitsemiskäytännöt ja arvopaperistamisen merkittävät riskinsiirrot.

EPV:n keskeiset tuotokset vuonna 2016

Elokuussa 2016 EPV raportoi komissiolle useita **vähimmäisomavaraisuusasteeseen** liittyvistä näkökohdista vakavaraisuusasetuksessa annettun toimeksiannon mukaisesti. Yksi tärkeistä raportissa käsitellyistä asioista oli vähimmäisomavaraisuusasteen ja sen vähimmäistason siirto pilariin 1 erityisesti liiketoimintamallien ja riskiprofiilien yhteydessä. Analyysi toteutettiin tiiviissä yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten

kanssa. Tulosten perusteella luottolaitosten rahoituksen tarjoamiseen kohdistuvan kolmen prosentin vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksen käyttöönoton vaikutus jää suhteellisen vaatimattomaksi, vaikka sen pitäisi yleisesti ottaen parantaa luottolaitosten vakautta.

Syyskuussa 2016 EPV julkaisi raportin **keskeisen varainhankinnan vaatimuksen (core funding ratio, CFR)** kuvailevasta analyysistä koko EU:ssa. Raportissa korostettiin, että CFR:n ja **pysyvän varainhankinnan vaatimuksen (NSFR)** väliltä puuttui korrelaatio koko otoksessa sekä liiketoimintamallin ja kokoluokan perusteella. Kaiken kaikkiaan raportissa todettiin, että olisi harhaanjohtavaa arvioida pankkien rahoitustarpeita ainoastaan CFR:n perusteella, koska toisin kuin NSFR:ssä CFR:ssä ei oteta huomioon pankin koko tasetta. Siksi CFR:n perusteella ei voida arvioida täysin mahdollista rahoitusvajetta.

Lokakuussa 2016 EPV ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) käynnistivät yhteisen kuulemisen ohjeista, jotka koskevat hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden soveltuvuuden arviointia. Lisäksi EPV aloitti kuulemisen **sisäistä hallintoa** koskevien ohjeiden tarkistamiseksi. Molemmissa ohjeissa kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota hallintoelimen velvollisuuksiin ja tehtäviin sekä sen vastuuseen hallintoelimen jäsenten nimittämisessä. Tähän vastuuseen kuuluu varmistaa, että jäsenillä on laitoksen asianmukaisen ja järkevän johtamisen turvaamiseen tarvittava maine, osaaminen, kokemus ja taidot.

EPV jatkoi työtään **pääomavaatimusten vertailukelpoisuuden** parantamiseksi osana edellisvuonna aloitettua sisäisten luottoluo- kusten (IRB) menetelmän laajaa tarkistusta. Sisäisten mallien käyttö on tärkeä osa riskialttiuden parantamista pääomavaatimuksia mitattaessa. Helmikuussa EPV julkaisi toimintasuunnitelman sääntelyn mukaisen sisäisten mallien arvioinnin täytäntöönpanosta. Suunnitelma sisälsi neljä vaihetta, jotka perustuvat seuraaviin prioriteetteihin: arviointimenetelmät, maksukyvyttömyyden määrittelmä, riskiparametrit ja luottoriskin vähentäminen. Viimeinen vaihe saatetaan loppuun vuoden 2017 loppuun mennessä, ja laitosten malleihin ja prosesseihin tehtävät muutokset olisi toteutettava vuoden 2020 loppuun mennessä, kuten erillisessä EPV:n lausunnossa todetaan.

EPV jatkoi myös työtään **riskipainotettujen omaisuuserien** riskiparametrien ja johdonmukaisuuden parissa EU:n pankkialalla kehittämällä vuotuiset valvontaan liittyvät vertailutestit luotto- ja markkinariskin osalta. Vuoden 2016 testi kattoi pienten ja keski suurten yritysten (pk-yritysten) luottoriskin, muut yritykset ja asuntolainat (ns. korkean maksukyvyttömyysasteen salkut) sekä markkinariskisalkut. EPV julkaisi kaksi raporttia vuoden 2017 alussa.

Marraskuussa 2016 EPV julkaisi lopullisen teknisten sääntelystandardien luonnoksen, jossa määritetään ehdot, joiden mukaan toimivaltaiset viranomaiset arvioivat **sisäisten markkinariskimallien** soveltamisalaan sisältyvien positioiden merkitystä, sekä menetelmä, jota ne soveltavat arvioidessaan, noudattaako laitos markkinariskiä koskevan sisäisen mallin menetelmän käyttöön liittyviä vaatimuksia. Markkinainfrastruktuurin alalla Euroopan kolme valvontaviranomaista julkaisivat maaliskuussa 2016 lopullisen teknisten sääntelystandardien luonnoksen, jossa määritetään OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun asetuksen (EMIR-asetus) vakuuksia koskeva sääntelykehys muiden kuin keskusvastapuolen määrittämien (OTC) johdannaisien transaktioille. Euroopan komissio hyväksyi sääntelystandardin lokakuussa 2016.

Joulukuussa 2015 EPV suositteli, että **sijoituspalveluyrityksille** kehitetään uusi, aiempaa enemmän riskialttiuteen perustuva vakavaraisuuskehys, jossa otetaan huomioon rahoitusvakauden säilyttämistä, sijoittajien suojelua ja häiriöiden hallitun käsittelyn varmistamista koskevat tavoitteet. Kesäkuussa 2016 EPV käynnisti kuulemisen vastauksena teknistä neuvontaa koskevaan Euroopan komission pyyntöön, joka liittyi uuden vakavaraisuusjärjestelyn suunnitteluun sijoituspalveluyrityksiä varten. Valmisteluasiakirjassa esitetyssä lähestymistavassa pyrittiin ottamaan paremmin huomioon sellaiset sijoituspalveluyritysten riskit, joiden ei katsota olevan systeemisiä ja sellaisia kuin pankeilla. Lisäksi siinä suositeltiin yhtä yhtenäistettyä joukkoa vaatimuksia, jotka ovat kohtalaisen yksinkertaisia, oikeasuhteisia ja sopivampia sijoituspalveluyritysten asiakkaille ja markkinoille aiheuttamien riskien kannalta.

Ensimmäisessä EPV:n käynnistämässä vaikutustenarvioinnissa **kansainvälisistä tilinpää- tösstandardeista (IFRS) 9** kerättiin tulokset noin 50 pankista EU:ssa. Vaikutustenarvioinnin jälkeen EPV julkaisi marraskuussa 2016 raportin, joka sisälsi kvalitatiivisia ja kvantitatiivisia huomioita. Raportti oli ensimmäinen EU:n käynnistämä aloite, jonka tavoitteena oli saada selkeämpi kuva IFRS 9:n täytäntöönpanoon liittyvistä laitosten järjestelyistä. Siinä korostettiin, että joulukuussa 2015 pankit olivat vielä valmistautumisen alkuvaiheissa. Toinen vastaavaan pankkiotokseen kohdistuva vaikutustenarviointi käynnistettiin marraskuun 2016 lopussa.

Alustavista ehdotuksista tehdyn julkisen kuulemisen jälkeen EPV antoi marraskuussa 2016 lopulliset ohjeet luottolaitoksia valvovien **toi-**

mivaltaisten viranomaisten ja näiden luottolaitosten lakisääteisten tilintarkastajien **välisestä vuoropuhelusta**. Ohjeet tulivat voimaan 31. maaliskuuta 2017. Tehokkaan toimivaltaisten viranomaisten ja tarkastajien välisen vuoropuhelun pitäisi edistää rahoitusvakautta sekä pankkijärjestelmän turvallisuutta ja eheyttä helpottamalla luottolaitosten valvontaa.

EPV jatkoi pääomamarkkinaunionia koskevan uudistuksen täytäntöönpanoon osallistumista julkaisemalla lopulliset ohjeet implisiittisestä tuesta **arvopaperistamistransaktioille** lokakuussa 2016. Lisäksi se julkaisi joulukuussa 2016 raportin, joka sisälsi suositukset **katettujen joukkolainojen** sääntelykehysten yhdenmukaistamisesta EU:ssa. Ohjeiden tarkoituksena on selvittää, miten markkinaehtoja koskevat edellytykset määräytyvät, ja määrittää, milloin transaktiota ei ole strukturoitu tukemaan arvopaperistamista.

EPV tuki komissiota **vakavaraisuusvaatimusten** sääntöjen ja kriisinratkaisuvälmiuksien muuttamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen valmistelussa. Ehdotus julkaistiin 23. marraskuuta 2016. Uusimpien ehdotusten tavoitteena on panna täytäntöön uusimmat kansainväliset sääntelyuudistukset, jotka johtuvat esimerkiksi kaupankäyntivaraston perusteellisesta tarkistuksesta (FRTB) tai EU:n lainsäädännössä säädetystä kokonaistappionsietokykyä koskevasta vaatimuksesta. Ehdotus kattaa erityisesti markkinariskin, vastapuoliluottoriskin, vähimmäisomavaraisuusasteen, pysyvän varainhankinnan vaatimuksen ja pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin osa-alueet.

Kriisinratkaisupolitiikan laatiminen ja yhteisten lähestymistapojen edistäminen kaatuvien rahoituslaitosten kriisinratkaisussa

Vuonna 2015 järjestettiin vain joitakin **kriisinratkaisukollegioita**, mutta toiminta kiihtyi vuonna 2016. EPV osallistui vuoden aikana 25 keskeisen EU:n pankkiryhmän kriisinratkaisukollegioihin. Silloin kun laitokset olivat maailmanlaajuisen järjestelmän kannalta merkittäviä laitoksia (G-SII), EPV:n henkilöstö osallistui myös kyseisiä laitoksia koskeviin kokouksiin. EPV:n huomio kiinnittyi vuoden aikana kollegioiden tehokkaaseen, vaikuttavaan ja yhtenäiseen toimintaan.

EPV:n vuonna 2016 kehittämät sääntelytuotteet kattavat laajan joukon kriisinratkaisuasioita. EPV teki huomattavasti työtä **omien**

varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL) alalla. Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen suunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevien raporttien lisäksi EPV laati ja käynnisti julkisen kuulemisen teknisistä täytäntöönpanostandardeista, jotka koskivat sitä, miten kriisinratkaisuviranomaisten olisi raportoitava omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimusta koskevista päätöksistä EPV:lle.

EPV on myös laatinut luottamuksellisuutta koskevat ohjeet, joiden tarkoituksena on edistää valvonta- ja kriisinratkaisukäytäntöjen lähentämistä pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiiviä varten kerättyjen luottamuksellisten tietojen ilmoittamisessa. EPV on lisäksi käynnistänyt **yksinkertaistettujen velvoitteiden** soveltamisesta antamiensa ohjeiden tarkastuksen ja muuntamisen tekniseksi sääntelystandardiksi. Prosessin tavoitteena on yhdenmukaistaa valvonta- ja kriisinratkaisukäytäntöjä yksinkertaistettujen velvoitteiden soveltamisen menetelmien ja kriteerien osalta.

Uusi talletusten vakuusjärjestelmästä annettu direktiivi tuli voimaan heinäkuussa 2015. Voimaantulon jälkeen EPV auttoi laatimaan sääntöjä **talletusten vakuusjärjestelmien** häiriönsietokyvyn vahvistamisesta ja tallettajien korvauksen saannin parantamisesta myös rajatylittävien pankkikriisien yhteydessä. EPV julkaisi vuonna 2016 omasta aloitteestaan ohjeet talletusten vakuusjärjestelmien välisistä yhteistyösopimuksista sekä ohjeet talletusten vakuusjärjestelmien stressitesteistä.

Lokakuussa 2016 EPV julkaisi raportin kansallisten **kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen** tavoitetason vertailupisteestä. Raportissa suositellaan, että kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen

tavoitetason perustana on asianmukaisinta käyttää velkojen kokonaismäärään perustuvia toimenpiteitä ja varsinkin velkojen kokonaismäärää (omat varat pois luettuina), josta on vähennetty suojatut talletukset. Tällä hetkellä vertailupisteinä käytetään suojattuja talletuksia.

Valvontakäytäntöjen lähentäminen ja niiden yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistaminen koko EU:ssa

Omat varat on ensimmäinen osa-alue, jolla EPV on kehittänyt valvontatoimintaa. EPV antoi suuren joukon teknisiä standardeja melko pian vakavaraisuusasetuksen antamisen jälkeen. Ydinpääoman (CET1) alalla EPV julkaisee säännöllisesti luettelon instrumenteista, jotka EU:n pankit ovat sisällyttäneet ydinpääomaansa. Ensisijaisen lisäpääoman (AT1) alalla EPV:llä on nyt pitkä kokemus EU:n liikkeeseenlaskujen sääntelyä koskevien ohjeiden ja ehtojen arvioinnista. Tämän valvonnan tuloksia ja tähän mennessä havaittuja parhaita käytäntöjä sekä vältettäviä lausekkeita esittelevä raportti julkaistaan säännöllisesti. Lokakuussa EPV julkaisi lisäksi joitakin ensisijaisen lisäpääoman liikkeeseenlaskua koskevia standardimalleja.

Helmikuussa 2015 julkaistun **vastuun arvonoi-kaisua** koskevan raportin suositusten mukaisesti ja käsitelläkseen osittain EU:n poikkeuksien aiheuttamia riskejä EPV kehitti vuonna 2016 koordinoitun lähestymistavan, jolla seurataan vastuun arvonoi-kaisun riskivaatimuksen soveltamisen ulkopuolelle jätettyjen transaktioiden vaikutusta vuosittain.

EPV seuraa lisäksi säännöllisesti **palkitsemiskäytäntöjen** ja -suuntausten kehitystä.

Neljännän vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti EPV kerää vuosittain tietoja henkilöstöstä, joka on saanut edellisen varainhoitovuoden aikana yhteensä yli miljoona euroa palkkioita (suurituloiset). Lisäksi kerätään yksityiskohtaisia tietoja erityisesti nimettyjen henkilöiden palkkioista yli 100 ryhmästä ja laitoksesta. Tietojen keräämisen tarkoituksena on varmistaa palkitsemiskäytäntöjen huomattava läpinäkyvyys koko EU:ssa.

EPV julkaisi marraskuussa 2016 raportin vastauksena Euroopan komission kirjeeseen, jossa pyydettiin lisätietoja EPV:n lausunnosta **suhteellisuusperiaatteen** soveltamisesta direktiivin 2013/36/EU palkitsemista koskeviin säännöksiin. Raportissa tehtiin yhteenveto suhteellisuusperiaatetta koskevasta sovellettavasta sääntelykehiksestä kussakin jäsenvaltiossa. Yhteenvedosta kävi ilmi, että sääntelykehyksissä ja valvontakäytännöissä on suuria eroja.

Sisämarkkinoiden tehokas toiminta edellyttää, että toimivaltaisten viranomaisten **valvontakäytäntöjä lähennetään** entisestään kaikissa jäsenvaltioissa. EPV jatkoi toimivaltaisten viranomaisten yhteisen sääntökirjan käytännön soveltamisen valvontaa ja keskittyi pääasiassa valvontatarkastusten tulosten johdonmukaisuuteen. EPV jatkoi myös yhteistyötä valvontakollegioiden kanssa edistämällä tason 1 ja tason 2 tekstin yhtenäistä soveltamista ja erityisesti pääomaa, maksuvalmiutta ja elvytysuunnitelmia koskevien yhteisten päätösten soveltamista. EPV kiinnitti valvonnassa huomiota myös keskeisiin riskeihin ja aiheisiin, kuten järjestämättömiin lainoihin, käytännekysymyksiin ja palkitsemiskäytäntöihin. Lisäksi EPV arvioi edelleen valvontatarkastusten, arviointien ja valvontatoimien johdonmukaisuuden varmistamisessa saavutettua edistystä jäsenvaltioissa.

Kaavio 1: Lähentämisen edistäminen

EPV:n tehtävänä on osallistua **valvontakollegioiden toimintaan** ja edistää ja valvoa niiden toimintaa koko EU:ssa. Kollegioiden vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa otettiin huomioon valvontakollegioiden valvonnasta vuonna 2015 tehdyt huomiot. Lisäksi toimintasuunnitelmaan sisällytettiin sääntelymuutosten mukaiset asiaankuuluvat vaatimukset, ja siinä hyödynnettiin EPV:n riskianalyysoitua. EPV:n julkisessa raportissa valvontakollegioiden toiminnasta vuonna 2016 todettiin, että yleisesti ottaen valvontakollegioiden toiminnan taso ja laatu paranivat vuoden 2016 aikana. Erityisesti tämä koski keskustelujen laatua ja syvyyttä.

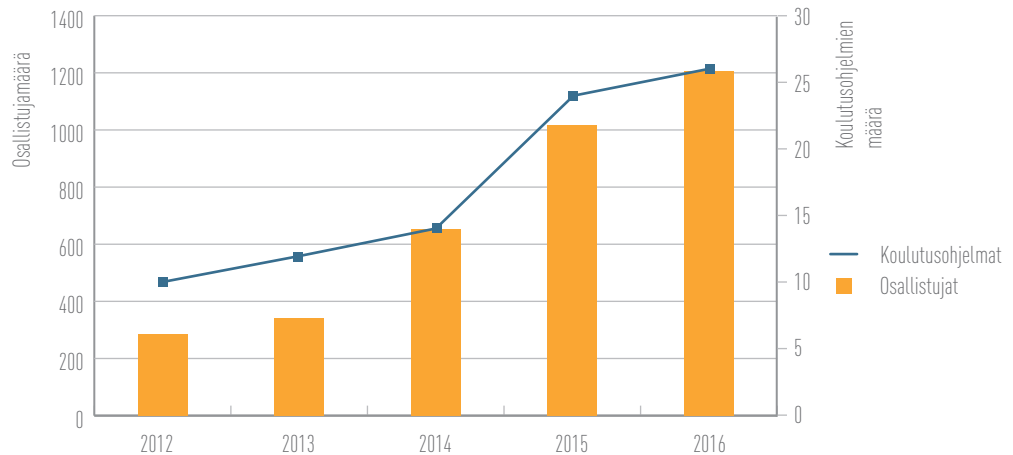
EPV toteutti vuonna 2016 seuraavat toimet **valvontatarkastusprosessin** ja valvonnan arviointiprosessin menetelmien kehittämiseksi:

- EPV julkaisi joulukuussa 2015 **jakokelpoisista enimmäismääriä** koskevan lausunnon, jolla selvennettiin vuonna 2016 toteutettua valvojan tarkastusprosessia valvojille, pankkeille ja markkinaosapuolille. Lausunnon tarkoituksena oli selventää vakavaraisuusdirektiivin 141 artiklan säännöksiä, joilla rajoitetaan kesken tilikauden tai tilikauden päätteeksi tehtävää voitonjakoa tapauksissa, joissa yhteenlaskettu puskurivaatimus ei täyty.
- EPV otti heinäkuussa 2016 käyttöön **pilari 2:n mukaisen vakavaraisuuden ohjauksen (P2G)** käsitteen EU:n laajuisen stressitestin yhteydessä. EPV selitti, miten täydentävää vakavaraisuuden ohjausta voidaan käyttää stressitestin kvantitatiivisten tulosten käsittelyn välineenä.
- EPV julkaisi marraskuussa ohjeet **valvottavan vakavaraisuuden hallintaprosessiin (ICAAP)** ja **sisäisen likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyyn (ILAAP)** liittyvistä tiedoista, jotka toimivaltaisten viranomaisien olisi kerättävä laitoksista valvonta- ja arviointiprosessia (SREP) varten. Ohjeet helpottivat pankkien laatimisiin sisäisiin riskinarviointimalleihin liittyvää yhtenäistä valvojan arviointia, ICAAP:n ja ILAAP:n pääoma- ja likviditeetti-arvioiden luotettavuutta, niiden käyttöä laitosten vakavaraisuuden ja likviditeetin arvioinnissa sekä muiden omia varoja ja likviditeettiä koskevien vaatimusten määrittämistä.

- Pankkialan ja yksittäisten laitosten **tieto- ja viestintäteknologiaan liittyvien riskien** merkitys ja monimutkaisuus kasvavat entisestään. Siksi EPV laati omasta aloitteestaan luonnoksen toimivaltaisille viranomaisille tarkoitetuista ohjeista yhteisten käytäntöjen ja menetelmien edistämiseksi tieto- ja viestintäteknologian riskien arvioinnissa. Tausta-asiakirja julkaistiin lokakuussa 2016.
- **Rahoitustoiminnan korkoriski (IRRBB)** on merkittävä taloudellinen riski luottolaitoksille. Tätä riskiä on perinteisesti arvioitu valvojan tarkastusprosessissa. EPV julkaisi vuonna 2015 ohjeet IRRBB:n hallinnasta tiedottaakseen IRRBB:n hallintaa koskevista odotuksista. Ohjeet päivitettiin maaliskuussa 2016.

EPV:n henkilöstö jatkoi vuonna 2016 valvontakollegioissa toteutettavan **elvytysuunnitelmiin liittyvän toiminnan** tukemista. Se osallistui ryhmien elvytysuunnitelmien arviointiin erityisesti siitä näkökulmasta, miten ne kattavat yksittäiset yritykset, ja avusti elvytysuunnitelmiin liittyvissä keskusteluissa valvontakollegioiden aikana. Heinäkuussa julkaistiin hallintojärjestelyjä ja elvytysindikaattoreita koskeva vertailuraportti, joka perustui 26 suuren eurooppalaisen rajatylittävän pankkiryhmän suunnitelmien analyysiin.

Kaavio 2: Koulutusohjelmien ja osallistujien määrän kasvu vuodesta 2012 vuoteen 2016

Edistääkseen kolmansien maiden valvontaviranomaisten johdonmukaista osallistumista valvontakollegioihin ja parantaakseen rajatylittävää yhteistyötä EPV arvioi joidenkin EU:n ulkopuolisten valvontaviranomaisten **luottamuksellisuusjärjestelyjen vastaavuutta**. Arvioinnissa saatiin myönteinen arvio kuudesta EU:n ulkopuolisesta valvontaviranomaisesta neljästä eri maasta, minkä ansiosta kyseiset viranomaiset voivat osallistua Euroopan talousalueen valvontakollegioihin.

EU:n toimivaltaisille viranomaisille suunnatut EPV:n **koulutusohjelmat** ovat tärkeä väline valvonnan lähentämisen kannalta. Vuonna 2016 EPV järjesti 26 koulutuskurssia, joista 18 oli alakohtaisia, neljä verkossa järjestettyjä, kaksi monialaisia ja kaksi käsitteli pehmeitä taitoja.

Pankkialan keskeisten riskien seuraaminen Euroopassa

EPV on tärkeässä asemassa, kun seurataan ja arvioidaan markkinoiden kehitystä sekä yksilöidään EU:n pankkijärjestelmän suuntauksia, mahdollisia riskejä ja haavoittuvuuksia.

Vuonna 2016 EPV jatkoi säännöllisen **riskinarviointiraportin** julkaisemista. Riskinarviointiraportissa kuvaillaan EU:n pankkialaan vuoden aikana vaikuttaneita keskeisiä tapahtumia ja suuntauksia. Lisäksi siinä esitellään EPV:n näkemys keskeisistä tulevista mikrotä-

son vakauden riskeistä ja haavoittuvuuksista. Vuonna 2016 riskinarviointiraporttia täydennettiin ensimmäistä kertaa EU:n laajuisella avoimuuskampanjalla.

EPV toteutti **EU:n laajuisen avoimuuskampanjan** vuoden 2016 jälkimmäisen puoliskon aikana. Kampanja kuului EPV:n markkinakurin edistämistä ja pankkien ilmoitusten johdonmukaisuuden tukemista koskevaan työhön, jota EPV on toteuttanut vuodesta 2011 alkaen samaan aikaan toteutettujen stressitestien yhteydessä tai erillisinä toimina. Kampanjaan osallistui 131 pankkia 24:stä EU:n jäsenvaltiosta ja Norjasta, ja se julkaistiin 2. joulukuuta 2016 samaan aikaan riskinarviointiraportin kanssa. EPV julkaisi verkkosivustollaan laajan kokoelman pankkikohtaisia tietoja aiempien kampanjoiden tapaan.

Riskikojelauta on toinen tärkeä EPV:n säännölliseen riskinarviointivälineistöön kuuluva tuote. Kojelauta sisältää yhteenvedon pankkialan suurimmista riskeistä ja haavoittuvuuksista keskeisten riski-indikaattoreiden kehityksen perusteella. Kojelauta julkaistiin vuonna 2016 neljännesvuosittain.

Riskinarviointikysely toteutetaan puolivuositain pankkien ja markkina-analyttikkojen kanssa. Se antaa kattavaa tietoa markkinaosapuolten näkemyksistä ja tulevia haasteita koskevista odotuksista. EPV laajensi suurelle yleisölle tarjoamiensa riskinarviointien joukkoa julkaisemalla ensimmäistä kertaa

kirjaseen, joka kattoi kaikki kesäkuun ja joulukuun tulokset.

Heinäkuussa 2016 EPV julkaisi raportin **järjestämättömien lainojen** dynamiikasta ja niitä lisäävistä tekijöistä yli 160:stä EU:n pankista. Raportti osoitti, että parannuksista huolimatta järjestämättömien lainojen taso on yhä korkea ja että niillä on merkittäviä vaikutuksia talouteen ja pankkien tuloksellisuuteen. EU:n pankkialalla on yli biljoonan euron verran järjestämättömiä lainoja, joten järjestämättömien lainojen kriisinhoidon on yksi suurimmista haasteista, ja siihen on reagoitava koordinoitusti EU:n tasolla.

Vuonna 2016 EPV käynnisti myös **EU:n laajuisen stressitestin**, jonka avulla voidaan vertailla EU:n pankkien häiriönsietokykyä talouden häiriöiden aikana. Vuoden 2016 EU:n laajuinen stressitesti ei sisältänyt hyväksyty/hylätty-rajaa. Testissä arvioitiin 51 pankkia 15:stä EU- ja ETA-maasta. Pankeista 37 oli euroalueen maista ja 14 Tanskasta, Unkarista, Norjasta, Puolasta, Ruotsista ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta. Testi käynnistettiin helmikuussa

2016, ja sen tulokset julkaistiin heinäkuun lopussa. EPV:n tavoitteena on lisätä avoimuutta markkinaosapuolten kannalta, joten se julkaisi yksityiskohtaista tietoa yksittäisten pankkien lähtökohdista ja stressiarvioista. Pankki-kohtaisia tuloksia täydensivät laaja tietokanta sekä EPV:n verkkosivustolla saatavilla olevat interaktiiviset työkalut. Tulosten perusteella EU:n pankkialan häiriönsietokyky on yleisesti ottaen hyvä, mutta pankkien välillä oli suuria eroja.

EPV:llä oli merkittävä rooli valvojien välisen tietojenvaihdon edistämiseksi ja tukemiseksi. Yksittäisten pankkien **makrotason vaikutusta koskevien tietojen jakamista** koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan ansiosta valvojat eri puolilla Eurooppaa voivat vertailla 200 pankin riski-indikaattoreita. EPV on kehittänyt verkkopohjaisia analyysityökalujaan tämän tietojoukon parantamiseksi, minkä ansiosta kansalliset valvojat voivat luoda omia riskitaulukojaan ja tehdä Euroopan ja vertaisryhmien tason analyysejä. Lisäksi EPV julkaisi ensimmäistä kertaa luettelon muista järjestelmän kannalta merkittävistä laitoksista (O-SII).

Kaavio 3: EU:n laajuinen avoimuuskampanja

Saatavana osoitteessa http://tools.eba.europa.eu/interactive-tools/2016/transparency_exercise/map/atlas.html

EPV julkaisi joulukuussa 2016 ohjeet asetuksen (EU) N:o 575/2013 kahdeksannen osan mukaisista julkistamisvaatimuksista. Baselin pankkivalvontakomitea (BCBS) julkaisi tammikuussa 2015 **kolmannen pilarin** tarkistetun version, minkä jälkeen EPV julkaisi omasta aloitteestaan ohjeet, joilla edistetään kolmannen pilarin yhdenmukaista ja oikea-aikaista täytäntöönpanoa EU:ssa. Ohjeiden avulla EU:n toimielimet voivat panna kolmannen pilarin täytäntöön tavalla, joka vastaa asetuksen (EU) N:o 575/2013 kahdeksannen osan vaatimuksia.

EPV:n tietokantaa laajennettiin siten, että se sisältää yli 300 riski-indikaattoria. Uusi tietojoukko parantaa rahoitus- ja riskitietojen laajuutta ja kattavuutta, mikä tukee EPV:tä sen toteuttaessa markkinakehityksen sekä EU:n pankkijärjestelmään kohdistuvien mahdollisten riskien ja haavoittuvuuksien valvonnan ja arvioinnin tehtävänsä. Vuonna 2016 EPV:n toiminnan kulmakiviin kuului tietojen laadunvarmistus. EPV osoitti merkittäviä resursseja yli 3 000 validointisäännön laatimiseen ja niiden riittävyden arvioimiseen. Lisäksi käyttöön otettiin uusi perustietohallinnan työkalu, mikä paransi valvontaraportin kokonaislaatua.

Euroopan järjestelmäriskikomitea (EJRK) antoi vuonna 2012 suosituksen luottolaitosten rahoituksesta, jonka perusteella EPV kehitti yhdenmukaista raportointia **pankkien rahoitussuunnitelmista**. Ensimmäiset tähän liittyvät säännölliset raportit julkaistiin vuonna 2016.

Kuluttajansuoja, rahoitusalan innovaatioiden seuranta ja maksupalvelujen turvallisuuden, helppouden ja tehokkuuden edistäminen kaikkialla EU:ssa

EPV:n **kuluttajansuojaa** koskevan työn tavoitteena on vähentää kuluttajille aiheutuvia vahinkoja vähittäispankkituotteiden ja -palvelujen ostamisen yhteydessä. EPV totesi, että huonot palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt ovat keskeisiä vähittäispankkituotteiden ja -palvelujen väärin perustein myymistä edistäviä tekijöitä. Näihin käytäntöihin puuttumiseksi EPV julkaisi syyskuussa 2016 lopulliset ohjeet vähittäispankkituotteiden ja -palvelujen myyntiin ja tarjoamiseen liittyvistä palkitsemisperiaatteista ja -käytännöistä. Lisäksi EPV julkaisi maaliskuussa 2015 päätöksen, jossa esitettiin kaava, jota luotonantajien on käytettävä vertailuarvon laskemiseen kiinnitysluottodirektiivin nojalla.

EPV on jatkanut kolmen maksutilidirektiivin mukaisen tehtävänsä toteuttamista vuoden 2016 alkupuoliskolla seuraavilla julkaisuilla: tausta-asiakirja teknisen sääntelystandardin luonnokseen, jossa määritetään maksutiliin liittyvien yleisimmin käytössä olevien palvelujen standardoitu Euroopan unionin tason terminologia, teknisen täytäntöönpanostandardin luonnos maksuja koskevan tietoasiakirjan standardoidusta esitystavasta ja yhteisestä tunnuksesta ja teknisen täytäntöönpanostandardin luonnos maksuerittelyn standardoidusta esitystavasta ja yhteisestä tunnuksesta.

Rahoitusalan innovaatioiden alalla EPV julkaisi valmisteluasiakirjan rahoituslaitosten innovatiivisesta kuluttajietojen käytöstä sekä komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle osoitetun lausunnon komission ehdotuksesta virtuaalivaluutan lisäämisestä direktiivin (EU) 2015/849 (neljäs rahanpesunvastainen direktiivi) soveltamisalaan.

Maksupalvelujen alalla EPV antoi lopullisen version teknisestä sääntelystandardista, joka koskee maksukorttijärjestelmän ja käsittely-yksikköjen erottamista toimitusmaksuasetuksen mukaisesti. EPV on myös jatkanut työtä tammikuussa 2016 voimaan tulleen tarkistetun maksupalveludirektiivin panemiseksi

täytäntöön. Direktiivin voimaantulon myötä EPV:n tehtävänä on laatia kuusi teknistä standardia ja viisi ohjesarjaa.

Kansainvälinen toiminta

EPV osallistuu aktiivisesti Baselin pankkivalvontakomitean (BCBS) kokouksiin. Vuonna 2016 BCBS perusti konsolidoinnin sääntelyä koskevan työryhmän, jonka tehtävänä on lieventää varjopankkitoiminnasta pankeille mahdollisesti aiheutuvia lieveilmiöitä. EPV laatii myös teknistä sääntelystandardia varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin menetelmistä (vakavaraisuusasetuksen 18 artikla), joka toisinaan on yhteydessä BCBS:n toimintaan.

EPV on myös finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän (FSB) kriisinratkaisua käsittelevän ohjausryhmän ja rajatylittävän kriisinratkaisun hallintaryhmän (CBCM) jäsen. Lisäksi se osallistuu useisiin toimiin, joissa se edistää aktiivisesti kriisinratkaisuasioden sääntelypolitiikan laatimista. EPV:n erityiset painopistealueet ovat sijoittajavastuun toteuttaminen, sisäinen kokonaistappionsietokyky, likviditeetti kriisinratkaisussa, rahoitusmarkkinainfrastruktuurien käytettävyyden jatkuvuus ja rajatylittävän kriisinratkaisun tehokkuus. EPV osallistuu Euroopan järjestelmäriskikomitean varjopankkitoimintaa käsittelevään yhteiseen asiantuntijaryhmään (jonka toisena puheenjohtajana on ESMA) ja Euroopan järjestelmäriskikomitean investointirahastoja käsittelevään yhteiseen asiantuntijaryhmään.

Samanaikaisesti EPV osallistuu aktiivisesti keskusvastapuolen häiriönsietokyvyn, elvytyksen ja kriisinhallinnan parantamiseen. EPV:n toiminta

keskusvastapuolen kriisinratkaisun alalla keskittyi vuonna 2016 pääasiassa aiheen parissa työskentelevien kansainvälisten sääntelyfoorumien toimintaan osallistumiseen.

EPV käynnisti neuvottelut, joiden tarkoituksena on tehdä sääntelyn yhteistyöjärjestelyt sellaisten keskeisten **EU:n ulkopuolisten oikeudenkäyttöalueiden viranomaisten** kanssa, joilla on pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiiviä vastaava kriisinratkaisujärjestelmä ja jotka ovat joko tärkeitä rahoituskeskuksia tai joissa EU:n pankeilla on merkittäviä toimintoja. EPV on myös toiminut aktiivisesti kansainvälisillä foorumeilla ja tehnyt yhteistyötä Maailmanpankin ja varsinkin sen finanssialan neuvontakeskuksen (FInSAC) kanssa useissa elvytykseen ja kriisinratkaisuun liittyvissä asioissa.

Työskentely monialaisten aiheiden parissa

Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitea toimi vuonna 2016 edelleen kolmen valvontaviranomaisen monialaisen toiminnan koordinointi- ja tietojenvaihtoforumina. Kun ELOPA toimi yhteiskomitean puheenjohtajana, yhteiskomitea keskittyi erityisesti kuluttajansuojaan ja monialaiseen riskinarviointiin. Yhteiskomitean näkyvyyden parantamiseksi perustettiin uusi verkkosivusto, jolla julkaistaan keskitetysti yhteiskomiteaan liittyvät tuotokset. Yhteiskomitean työn edistämiseksi ja sen viidennen vuosipäivän juhlistamiseksi julkaistiin myös kirjanen (*Towards European Supervisory Convergence*), jossa esitellään yhteiskomitean toiminta-ajatusta, tavoitteita ja tehtäviä sekä sen strategista näkemystä.

Yhteiskomitean saavutuksiin **kuluttajansuojan ja rahoitusalan innovaatioiden** alalla kuului vuonna 2016 seuraavaa:

- **PRIIP-tuotteita koskeva välitavoite:** Vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista laadittujen teknisten sääntelystandardien luonnos toimitettiin Euroopan komission hyväksyttäväksi. Komissio hyväksyi tekniset sääntelystandardit, mutta Euroopan parlamentti vastusti niitä. Euroopan valvontaviranomaiset keskustelivat komission ehdottamista muutoksista ja esittelivät yhteisen lausunnon kolmelle hallintoneuvostolle. Euroopan kolme valvontaviranomaista eivät kuitenkaan onnistuneet toimittamaan komissiolle muutettua teknisten sääntelystandardien luonnosta koskevaa yhteistä lausuntoa.
- **Rahoitusneuvontaa koskeva raportti:** Rahoitusneuvonnan automatisointia koskeva työ saatiin valmiiksi. Painopisteenä olivat automatisoitujen rahoitusneuvontatyökalujen ominaisuudet ja niihin liittyvät mahdolliset edut ja riskit.
- **Massadataa koskeva työ:** Massadatan mahdollisia hyötyjä ja riskejä koskeva julkinen kuuleminen käynnistettiin.
- **Yhteinen kuluttajansuojapäivä:** Tapahtuma järjestettiin 16. syyskuuta. ESMA isännöi tapahtumaa Pariisissa.

Yhteiskomitea laati kaksi puolivuositista monialaista kertomusta, joissa määritettiin EU:n rahoitusjärjestelmän **keskeiset riskit ja haavoittuvuudet**. Kertomukset toimitettiin neuvoston talous- ja rahoituskomitean kevään ja syksyn 2016 kokouksissa. Ne jaettiin Euroopan järjestelmäriskikomitealle ja julkaistiin sen jälkeen yhteiskomitean verkkosivulla.

Yhteiskomitea jatkoi **rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa** koskevaa työtään. Joulukuussa yhteiskomitea julkaisi lopulliset ohjeet rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan valvonnassa noudatettavan riskiperusteisen lähestymistavan ominaisuuksista ja riskialttiuden perusteella harjoitettavan valvonnan yhteydessä toteutettavista toimita.

Yhteiskomitea julkaisi joulukuussa 2016 päivitetyn vuotuisen luettelon nimetyistä **finanssiryhmittymistä**. Luettelossa on 79 finanssiryhmittymää, joiden ryhmää johtava yritys on EU- tai ETA-maassa. Lisäksi yksi luettelossa olevien ryhmittymien johtavista yrityksistä on Australiasta, yksi Bermudasta, yksi Sveitsistä ja kaksi Yhdysvalloista.

Lisäksi yhteiskomitea saattoi loppuun pankki-, vakuutus- ja arvopaperitoiminnan alalla tapahtuvaan omistussuosuksien hankintaan ja lisäämiseen sovellettavien toiminnan vakauden arviointia koskevien yhteisten ohjeiden tarkastuksen ja julkaisi kertomuksen hyvistä valvontakäytännöistä tiukan ja mekaanisen luottoluokitukseen luottamisen vähentämiseksi.

Tehokkaiden ja avoimien prosessien varmistaminen EPV:n työn tueksi

---

Sidosryhmien osallistuminen EPV:n sääntelytyöhön

Keskeinen osa EPV:n yhteistyöstä sidosryhmi- en kanssa tehdään pankkialan osallisyhmän kautta. Osallisyhmän näkemystä pyydetään toimista, jotka koskevat teknisiä sääntely- ja täytäntöönpanostandardeja, ohjeita ja suosituksia, sikäli kuin nämä eivät koske yksittäisiä rahoituslaitoksia. Vuonna 2016 osallisyhmä antoi lausunnon 16 tausta-asiakirjasta, mukaan lukien kolme ehdotusta yhteiskomitean tausta-asiakirjoihin ja kolme vastausta EPV:n valmisteluasiakirjoihin.

Osallisyhmän kolmas toimikausi alkoi 18. huhtikuuta 2016. Osallisyhmän 30 uudesta jäsenestä kuusi osallistui jo pankkialan osallisyhmään, kaksi nimettiin uudelleen ja 17 oli uusia jäseniä, jotka edustavat luotto- ja investointilaitoksia (kolme edustaa säästö- tai osuuspankkeja), kuluttajia ja käyttäjiä, akateemikkoja, pk-yrityksiä ja rahoituslaitosten työntekijöitä.

Yhteistyö EU:n kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

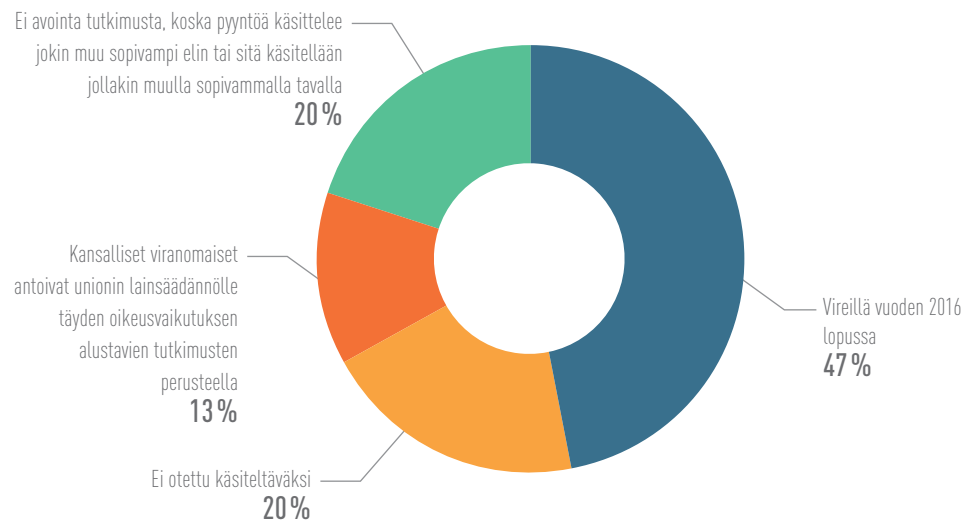
Vuonna 2016 EPV tehosti osallistumistaan kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston (SRB) toimintaan valvomalla ja tukemalla niitä panemaan yhdenmukaisesti täytäntöön kriisinhallintakehyksen

ja edistämällä yhtenäistä ja tehokasta kriisinratkaisusuunnittelua koko Euroopassa. Tavoitteen tukemiseksi toteutettiin seuraavat toimet:

- kohdennettu koulutusohjelma kriisinratkaisuviranomaisille ja toimivaltaisille viranomaisille kriisinratkaisun sääntelykehysten pääkohdista
- kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten organisatorisia näkökohtia koskeva kysely
- aktiivinen kahdenvälinen yhteistyö joidenkin kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa.

Unionin lainsäädännön rikkominen

Vuonna 2016 EPV sai 11 tutkintapyyntöä, jotka koskivat unionin lainsäädännön väitettyä rikkomista tai noudattamatta jättämistä. Tapauksia oli liian vähän aiheutta koskevien suuntausten määrittämiseksi, mutta neljä pyynnöistä liittyi luottolaitosten hallintoon ja kaksi talletusten vakuusjärjestelmiin. Muut pyynnot käsittelivät pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiiviä, kiinnitysluottodirektiiviä, verkkomaksujen turvallisuutta ja maksupalveludirektiiviä sekä valvontaa rahanpesun torjunnan alalla. Hallintoneuvosto hyväksyi 23. joulukuuta 2016 tarkistetun EPV:n päätöksen unionin lainsäädännön rikkomisen tutkimista koskevan työjärjestyksen hyväksymisestä.

Kaavio 4: Vuonna 2016 käsitellyt unionin lainsäädännön rikkomista koskevat tapaukset

Vertaisarviointien suorittaminen

Vuonna 2016 arviointipaneeli toteutti vertaisarvioinnin valvontaan liittyvää raportointia koskevista teknisistä täytäntöönpanostandardeista. Vertaisarviointi alkoi lokakuussa 2015, ja hallintoneuvosto hyväksyi lopullisen raportin joulukuussa 2016. Arviointi sisälsi toimivaltaisten viranomaisten tekemän itsearviointin ja sen jälkeen toteutetun vertaisarvioinnin. EPV:n arviointipaneeli kävi ensimmäistä kertaa kaikkien EU:n toimivaltaisten viranomaisten luona sekä EKP:ssa/YVM:ssä ja kolmessa EFTA-maassa. Arvioinnissa ei löytynyt merkittäviä negatiivisia poikkeavia havaintoja. Lisäksi siinä todettiin, että kaikki toimivaltaiset viranomaiset olivat ottaneet käyttöön kokonaan tai pääosin kattavat prosessit laitosten raportoinnin valvontaa ja tietojen laadun varmistamista varten.

Lainsäädäntöehdotusten vaikutustenarviointi

Vuonna 2016 EPV julkaisi kaksi raporttia, joissa tarkasteltiin, miten Basel III -vaatimusten saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on vaikuttanut EU:ssa. Tiedot kesäkuun 2015 loppuun asti julkaistiin maaliskuussa ja loppuvuoden 2015 tiedot syyskuussa, staattisen tilinpäätösoletuksen nojalla. Lisäksi EPV toteutti *ad hoc* -seurantaa, jossa arvioitiin uusien Basel-uu- distusten vaikutusta EU:n pankkeihin. Vuonna 2016 *ad hoc* -seurantaan kuuluivat kvantitatiiviset vaikutustutkimukset (QIS) BCBS:n ehdotuksista, jotka liittyivät luottoriskiiin (sisäisten luottoluokitusten menetelmä ja standardimenetelmä), kaupankäyntivaraston perusteelliseen tarkistukseen, operatiiviseen riskiin, vähimmäisomavaraisuusasteeseen ja kaikkien riskipainotettujen vastuuerien tuoton pohjatasoihin.

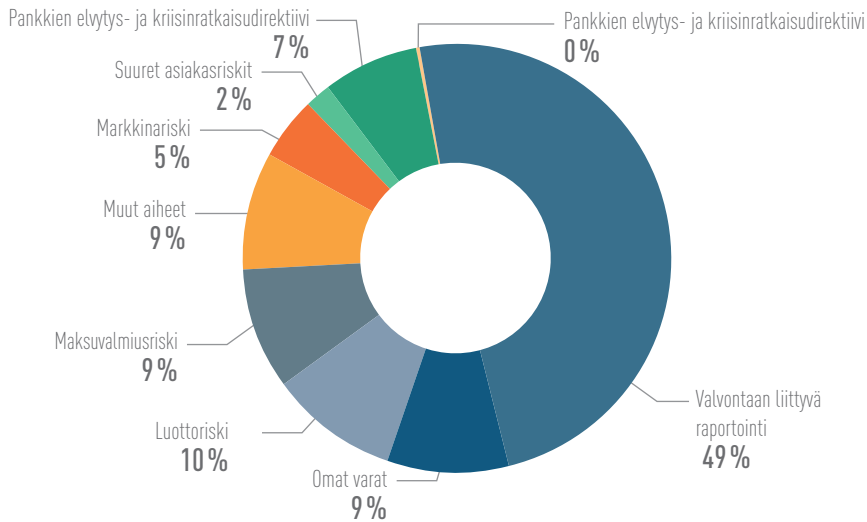
Vuoden 2016 lopussa EPV julkaisi raportin pankkien pääomavaatimusten syklisyydestä unionissa sovellettavan sääntelykehysten (vakavaraisuussäädökset) nojalla. Raportissa arvioitiin, laajentaako sääntelykehys pankkien pääoman ja reaalityövälistä palautekehää myötäsyklisesti. EPV julkaisi myös kaksi raporttia omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen täytäntöönpanosta, raportin 509 artiklan 1 kohdan mukaisista maksuvalmiusvaatimuksista ja vakavaraisuusasetuksen 461 artiklan mukaisen maksuvalmiusvaatimuksen käyttöönoton tarkastelun.

Vuorovaikutteisen yhteisen sääntökirjan ylläpito

Yhteisen sääntökirjan tulkintaan ja täytäntöönpanoon liittyviin sidosryhmien esittämiin kysymyksiin vastaamiseksi on tehty paljon työtä. Verkkoliittymän kautta esitettiin noin 3 075 kysymystä 31. joulukuuta 2016 mennessä (verratuna 2 550 kysymykseen vuoden 2015 lopussa). Näistä noin 1 120 kysymystä hylättiin tai poistettiin (lisäystä noin 930:sta vuoden 2015 lopussa), noin 1 110 kysymykseen on vastattu (lisäystä noin 830:sta vuoden 2016 lopussa), kun taas noin 845:tä kysymystä tarkastellaan parhaillaan (lisäystä noin 790:sta vuoden 2015 lopussa). Tarkasteltavana olevista kysymyksistä noin 95 koskee pankkien elvytys- ja kriisintarkastusdirektiiviä ja noin viisi talletussuojadirektiiviä. Muut noin 745 kysymystä liittyvät vakavaraisuusdirektiivi- ja vakavaraisuusasetuspakettiin, ja niistä suurin osa (noin kolme neljäsosaa) keskittyy raportointiasioihin. Seuraavaksi eniten kysymyksiä oli luottoriskistä, maksuvalmiusriskistä, omista varoista ja markkinariskiiin liittyvistä asioista.

Kaavio 5: Kysymykset aiheittain

EPV:n sääntelytuotteisiin liittyvän oikeudellisen tuen antaminen

Vuoden 2016 aikana oikeudellinen yksikkö antoi oikeudellista tukea hallintoelimille, johdolle ja EPV:n keskeisiin toimintalinja- ja operatiivisiin tehtäviin. EPV:n sääntelytoiminnassa oikeudellinen yksikkö on toteuttanut oikeudellista analyysia ja antanut oikeudellista tukea sitovien teknisten standardien, ohjeiden, suositusten ja lausuntojen laadinnassa sekä toteuttanut ehdotettujen teknisten standardien, ohjeiden ja suositusten analyysin. Oikeudellista neuvontaa annettiin myös valvontatehtävissä, jotka liittyivät valvontasuositusten laatimiseen ja riidanratkaisuun.

Euroopan talousalueen (ETA) nojalla EU ja kolme EFTAn jäsenvaltiota (Liechtenstein, Norja ja Islanti) sopivat vuonna 2016 EU:n sisäisten markkinasääntöjen laajentamisesta myös näihin EFTAn jäsenvaltioihin.

Digitaalisten palvelujen tuottaminen EPV:n ydintoimintojen ja sisäisen hallinnon tueksi

Vuonna 2016 tietotekniikan painopiste on ollut tiedonkeruun ja infrastruktuurin tuottamisjärjestelmien ylläpidossa ja tukemisessa ja useiden projektien toteutuksessa tietotekniikan työohjelman mukaisesti. Yhteisen sääntökirjan täytäntöönpanon vahvistamiseksi ja tukemiseksi EPV on toteuttanut kaksi European Supervisory Platform (ESP) -järjestelmän

julkaisua laajentaakseen rahoituksen ja yhteisraportoinnin sääntelykehystä Data Point Model (DPM) 2.4.1 -versioon. Perustietohallintaa koskeva sovellus ”Master Data Management” otettiin käyttöön, ja sitä käytetään nyt viitetietojen keskitettyyn hallintaan. Lisäksi käynnistettiin uusi hanke, jonka tavoitteena on, että useat tietojen toimittajat voivat ilmoittaa EPV:lle yleisistä tai tietyistä tiedoista tilanteen mukaan tai säännöllisesti.

Liiketoimintaratkaisujen alalla otettiin käyttöön uusia parannuksia, joilla lisättiin EPV:n hallinnollista tehokkuutta. Sähköisen asiakirjojen hallintajärjestelmän käyttöönoton ansiosta EPV:n sisäiset käyttäjät voivat jakaa, tallentaa ja noutaa asiakirjoja aiempaa yhtenäisemmin, turvallisemmin ja tehokkaammin. Myös infrastruktuurin alalla otettiin käyttöön uusia parannuksia. Jo olemassa olevaan tukipyyntöjärjestelmään integroitu sisäinen tukipalvelu otettiin käyttöön, jotta sisäiset kysymykset voidaan käsitellä automatisoidusti.

EPV:n työstä tiedottaminen ja sen edistäminen

Helmikuun alussa pidetty EPV:n viides vuosikonferenssi lisäsi viraston näkyvyyttä merkittävästi. Konferenssi oli katsottavissa suoratoistona verkossa, ja sitä mainostettiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Osallistujilta ja puhujilta saatu palaute olikin erittäin myönteistä.

TÄRKEIMMÄT PAINOPISTEALUEET VUONNA 2017

- FinTechin ja sääntelyalueen valvonta
- Julkistamisasiakirjojen laatiminen kuluttajille tiedottamiseksi rahoitustuotteiden riskeistä, kustannuksista ja palkkioista sekä maksutiliin liittyvien palvelujen maksuista
- EPV:n pankkiotoksen laajentaminen
- Valmistautuminen vuoden 2018 stressitestiin
- Vuoden 2017 mahdollisten riskien tunnistaminen ja niihin puuttuminen
- Kriisinvratkaisua koskevan suunnittelun ja kriisinvratkaisukollegioiden valvonta EU:ssa
- Kilpailun lisääminen, turvallisuuden parantaminen ja innovoinnin edistäminen EU:n vähittäismaksumarkkinoilla
- Valvontapolitiikan laatimisen jatkaminen valvonta- ja arviointiprosessin, rahoitustoiminnan korkoriskin ja tietotekniikan riskien alalla
- Valvojien toteuttaman yhteisen sääntökirjan täytäntöönpanon edistäminen ja seuranta ja valvontakäytäntöjen lähentämisen arviointi
- Muut elvytysuunnitelmiin liittyvät asiakirjat ja ohjeet
- Valvontakollegioiden tehokkaan toiminnan varmistaminen
- EPV:n koulutustoiminnan lisääminen
- Vastaavuuden arviointi

Vuoden 2016 EU:n laajuisen stressitestin tiedotusta varten laadittiin *ad hoc* -strategia, johon sisältyi useita teknisiä katsauksia ja haastatteluja toimittajien kanssa sekä asiaankuuluvan aineiston julkaisu verkkosivustolla. Vuotuisen avoimuuskampanjan tulokset saivat myös paljon huomiota joukkoviestimissä. Erityistä kiinnostusta herättivät järjestämättömiin lainoihin liittyvät havainnot. Lisäksi Yhdistyneen kuningaskunnan EU-jäsenyyttä koskevan kansanäänestyksen tulos toi uusia haasteita sekä ulkoiseen että sisäiseen viestintään. EPV:n virallinen kanta brexitin vaikutukseen viranomaiseen kerrottiin viranomaisen ulkopuolella useissa haastatteluissa ja puheissa ja sisäisesti luomalla tilapäinen intranet-osio.

Vuonna 2016 julkaistiin 173 uutista ja lehdistötiedotetta, kun niitä oli 158 edellisenä vuonna. EPV:n tiedotustoiminta vastaa näin ollen odotuksia. EPV:n verkkosivustolla oli säännöllinen kävijämäärä: 2,79 miljoonaa käyntiä (+23 prosenttia verrattuna vuoteen 2015), mikä vastaa 8,87:ää miljoonaa sivun katselua (+17,3 prosenttia). Vuoden loppuun mennessä EPV:n Twitter-tilin seuraajamäärä oli yli kaksinkertaistunut edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraajia oli vuoden lopussa jo yli 4 100. EPV:n LinkedIn-yhteisö kasvoi 17 prosenttia vuonna 2016, ja se houkutteli 7 400 seuraajaa vuoden loppuun mennessä.

Talousarvio ja varainhoito

EPV:n talousarvion toteutuma vuonna 2016 oli 96,8 prosenttia. Vuosi 2016 oli vaikea EPV:n talousarvion hallinnan kannalta lähinnä Yhdistyneen kuningaskunnan järjestämän EU-kansanäänestyksen vuoksi, joten tulosta voidaan pitää hyväksyttävänä. Siinä missä EPV pysyi vuonna 2015 lisätalousarviossa lisäysettä, koska euron arvo laski puntaan verrattuna, vuonna 2016 valuuttakurssit kehittivät päinvastaiseen suuntaan. EPV pysyi kesällä 1,572 miljoonan euron vähennyttä lisätalousarviossa, minkä ansiosta sen talousarvio laski 38,064 miljoonasta eurosta 36,492 miljoonaa euroon. Kansanäänestyksen vaikutukset jatkuivat vuoden toisella puoliskolla, minkä vuoksi euro vahvistui entisestään. Poliittinen epävarmuus vaikutti haitallisesti myös EPV:n rekrytointisuunnitelmiin ja näin ollen henkilöstöhallintomenoihin.

Tärkeimmät julkaisut ja päätökset

Kattava luettelo EPV:n julkaisuista ja päätöksistä vuonna 2016

Tuotteen tyyppi	Aihe	
Ohjeet	Ohjeet vuoropuhelusta luottolaitoksia valvovien toimivaltaisten viranomaisten ja lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen välillä	
	Ohjeet talletusten vakuusjärjestelmien välisistä yhteistyösopimuksista	
	Ohjeet vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden modifioituun duraatioon tehtävistä korjauksista	
	Ohjeet asetuksen (EU) N:o 575/2013 kahdeksannen osan mukaisista julkistamisvaatimuksista	
	Ohjeet pankkien elvytys- ja kriisintarkastusdirektiivin mukaiseen tietojen antamiseen	
	Ohjeet valvojan arviointiprosessia varten kerättävistä ICAAP- ja ILAAP-tiedoista	
	Ohjeet implisiittisestä tuesta arvopaperistamistransaktioille	
	Ohjeet vähittäispankkituotteiden ja -palvelujen myyntiin ja tarjontaan liittyvistä palkitsemisperiaatteista ja -käytännöistä	
	Ohjeet talletusten vakuusjärjestelmien stressitesteistä	
	Ohjeet maksukyvyttömyyden määrittämisen soveltamisesta	
	Yhteiskomitean ohjeet riskiperusteisesta valvonnasta	
	Ohjeet maailmanlaajuisen järjestelmällisen merkittävyyden määrittämiseen käytettävien indikaattorien täsmentämisestä ja julkistamisesta	
	Tekniset täytäntöönpanostandardit	Tekninen täytäntöönpanostandardi vertailua koskevan asetuksen muuttamisesta
		Tekninen täytäntöönpanostandardi taloudellisten tietojen raportointilomakkeiden (FINREP) valvontaan liittyvää raportointia koskevan teknisen täytäntöönpanostandardin muuttamisesta IFRS 9:n vuoksi
Tekninen täytäntöönpanostandardi vakavaraisuusvalvontaan liittyvästä raportoinnista annetun asetuksen muuttamisesta		
Tekninen täytäntöönpanostandardi maailmanlaajuisen järjestelmän kannalta merkittävien laitosten määrittämiseksi		
Tekninen täytäntöönpanostandardi läheisesti keskenään korreloivista valuutoista		
Tekninen täytäntöönpanostandardi ulkoisten luottoluokituslaitosten arvopaperistamispositioista antamien luottoluokitusten muuttamisesta		
Tekninen täytäntöönpanostandardi huomattavien omistusosuuksien hankintaan ja lisäämiseen liittyvistä menettelyistä ja malleista		
Tekniset sääntelystandardit	3 yhteiskomitean teknistä sääntelystandardia, jotka liittyvät avaintietoasiakirjojen esitystapaan, sisältöön, tarkastukseen ja antamiseen, mukaan lukien asetuksen (EU) N:o 1286/2014 mukaiset riskien, tuottojen ja kulujen esittämisessä käytettävät menetelmät	
	Tekninen sääntelystandardi maailmanlaajuisen järjestelmän kannalta merkittävien laitosten määrittämisestä	
	3 teknistä sääntelystandardia, jotka koskevat IRB-menetelmän arviointia	
	Tekninen sääntelystandardi etuuskohtelun kriteereistä rajat ylittävissä konsernisisäisessä rahoituksessa maksuvalmiusvaatimuksen mukaisesti	
	Tekninen sääntelystandardi maksukyvyttömyyden määrittämisestä	
	Tekninen sääntelystandardi maksupalveludirektiivin mukaisesta passporting-järjestelmästä	
	Tekninen sääntelystandardi maksukorttijärjestelmän ja käsittely-yhteisöjen erottamisesta toimitusmaksuasetuksen mukaisesti	
	Tekninen sääntelystandardi sellaisista OTC-johdannaisten riskien vähennystekniikoista, joita keskusvastapuoli ei ole määrittänyt	
	Tekninen sääntelystandardi erityiskohteiden rahoitukseen liittyvistä vastuista	
	Tekninen sääntelystandardi sisäisten mallien menetelmän arviointimenetelmistä ja merkittävistä osuuksista	
	Tekninen sääntelystandardi luottovelvoitteiden olennaisuusrajasta	
Lausunnot/neuvonta	Neuvonta-asiakirja keskusvastapuoliin liittyviä vastuuta koskevien omien varojen vaatimusten tarkistuksesta	
	EPV:n vastaus komission vihreään kirjaan vähittäisrahoituspalveluista yhtenäismarkkinoilla	

Tuotteen tyyppi	Aihe
	Yhteiskomitean lausunto komission muutoksista tekniseen täytäntöönpanostandardiin, joka koskee ulkoisten luottoluokituslaitosten muuntamista vakavaraisuusasetuksessa
	Lausunto komission muutoksista sisäisten lähestymistapojen vertailua koskevaan tekniseen täytäntöönpanostandardiin
	Lausunto komission muutoksista MREL-kriteerejä koskevaan tekniseen sääntelystandardiin
	Lausunto komission muutoksista tekniseen sääntelystandardiin, joka koskee sellaisia OTC-johdannaisten riskienvähennystekniikkoja, joita keskusvastapuoli ei ole määrittänyt
	Lausunto makrovakaustoimenpiteistä
	Lausunto asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden soveltamisesta asiakkaisiin, jotka ovat turvapaikanhakijoita suuremman riskin kolmansista maista tai alueilta
	Lausunto suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta palkitsemista koskeviin säännöksiin direktiivissä 2013/36/EU
	Lausunto komission aikeesta olla hyväksymättä teknistä sääntelystandardia, joka koskee johdannaissopimusten vakuuksiin liittyviä ulosvirtauksia
	Lausunto komission ehdotuksesta virtuaalivaluutan lisäämisestä rahanpesunvastaisen direktiivin soveltamisalaa
	Lausunto sijoituspalveluyrityksiä koskevan neuvontapyynnön ensimmäisestä osasta
	Lausunto IRB-menetelmän uudistuksen täytäntöönpanosta
	Lausunto PRIIP-tuotteita koskevista teknisistä sääntelystandardeista
	Lausunto suuriin asiakasriskeihin sovellettavan kehyksen uudelleentarkastelusta
	IFRS 9:n kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen analyysi – 2016
	Raportti vähimmäisomavaraisuusasteen kalibroinnista
Päätökset	Päätös valvontaan liittyvistä vertailutiedoista
	Päätös asuntoluottodirektiivin mukaisesta vertailuarvosta
Raportit	Vertailuraportti hallintojärjestelyistä ja elvytysindikaattoreista
	Kuluttajansuojan suuntauksia vuonna 2016 koskeva kertomus
	Neljättä vakavaraisuusdirektiiviä, vakavaraisuusasetusta ja Basel III:a koskeva seurantaraportti – joulukuu 2015
	Neljättä vakavaraisuusdirektiiviä, vakavaraisuusasetusta ja Basel III:a koskeva seurantaraportti – heinäkuu 2015
	EPV:n riskinarviointiraportti – joulukuu 2016
	Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimusta (MREL) koskeva loppuraportti – Raportti MREL-kehysten täytäntöönpanosta ja suunnittelusta
	Yhteiskomitean kertomus riskeistä – syyskuu 2016
	Yhteiskomitean kertomus riskeistä ja haavoittuvuuksista
	Kvantitatiivinen vaikutustutkimusraportti maksukyvyttömyden määritelmästä – lokakuu 2016
	Kertomus varojen vakuussidonnaisuudesta – kesäkuu 2016
	Kertomus palkitsemista koskevasta vertailevasta selvityksestä ja suurituloisista henkilöistä 2014
	Raportti keskeisen varainhankinnan vaatimuksesta
	Raportti katetuista joukkolainoista
	Raportti IFRS 9:n vaikutustenarvioinnista
	Raportti maksuvalmiusvaatimuksista ja maksuvalmiusvaatimuksen käyttöönoton tarkastelusta
	Raportti vastapuoliluottoriskin standardimenetelmän ja kaupankäyntivaraston perusteellisen tarkistuksen täytäntöönpanosta
	Raportti arvopaperistamisen riskin säilyttämisen due diligence -prosessista ja julkistamisesta
	Raportti pk-yrityksistä ja pk-yritysten tukikertoimista
	Raportti kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen asianmukaisesta tavoitetason perustasta elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin nojalla
	Pk-yrityksiä koskevien ehdotusten arviointia koskeva raportti neljättä vakavaraisuusdirektiiviä ja vakavaraisuusasetusta varten
	Kertomus monimuotoisuutta edistävien käytäntöjen vertailusta
	Raportti valvontakäytäntöjen lähentämisestä
	Raportti pääomavaatimusten syklistyydestä
	Raportti järjestämättömien vastuiden dynamiikasta ja edistävistä tekijöistä EU:n pankkialalla
	Raportti valvontakollegioiden toiminnasta vuonna 2015
	Raportti vakavaraisuusasetuksen 511 artiklan mukaisista vähimmäisomavaraisuusasteeseen liittyvistä vaatimuksista

Tuotteen tyyppi	Aihe	
Tausta-asiakirjat	Raportti ensisijaisen lisäpääoman (AT1) instrumenttien valvonnasta EU:n toimielimissä	
	Raportti IRB-menetelmän sääntelyuudistuksesta	
	Raportti suuriin asiakasriskeihin sovellettavan järjestelmän uudelleentarkastelusta	
	Raportti ilman toimeksiantoa annetuista luottoluokituksista	
	Tausta-asiakirja vastuun arvonokkaisun hintaerosta tehtävää arviota koskevan teknisen sääntelystandardin muuttamista varten	
	Tausta-asiakirja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimusta koskevaa EPV:n väliraporttia varten	
	Tausta-asiakirja maksupalveludirektiivin mukaista toimiluvan hakemista ja rekisteröintiä koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja asiakaskokonaisuutta koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden modifioituaan duraatioon tehtäviä korjauksia koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja luottoriskien hallintakäytäntöjä ja odotettujen luottotappioiden tilitystä koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja asetuksen (EU) N:o 575/2013 kahdeksannen osan mukaisia julkistamisvaatimuksia koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja valvontatarkastus- ja arvioprosessin mukaista tieto- ja viestintäteknikan riskinarviointia koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja asetuksen (EU) N:o 575/2013 248 artiklan 2 kohdan mukaista epäsuoraa tukea koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja sisäistä hallintoa koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja maksupalveludirektiivin mukaista merkittävistä poikkeamista ilmoittamista koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja maksukyvyttömyyden todennäköisyyden arviointia, tappio-osuuden arviointia ja maksukyvyttömyysaineiston kohtelua koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja merkittävien sivuliikkeiden valvontaa koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja ohjeisiin, jotka koskevat ammatillisen vastuuvakuutuksen rahallisen vähimmäismäärän määrittämistä maksupalveludirektiivin mukaisesti	
	Tausta-asiakirja maksuvalmiusvaatimuksen julkistamista koskevia ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja tekniseen täytäntöönpanostandardiin, jolla muutetaan täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 680/2014 operatiivisen riskin ja valtio vastuun osalta	
	Tausta-asiakirja tekniseen täytäntöönpanostandardiin, joka koskee maksuvalmiuden seurannan lisämetriikkaa	
	Tausta-asiakirja tekniseen täytäntöönpanostandardiin, joka koskee FINREP:n muuttamista käyttäen standardia IFRS 9	
	Tausta-asiakirja kriisinratkaisuviranomaisten MREL-raportointia koskevaa teknistä täytäntöönpanostandardia varten	
	Tausta-asiakirja vakavaraisuusvalvontaan liittyvään raportointiin (COREP) ehdotettuja muutoksia koskevia teknisiä täytäntöönpanostandardeja varten	
	Tausta-asiakirja hallintoelimen jäsenten soveltuvuuden arvioimista koskevia ESMAn ja EPV:n yhteisiä ohjeita varten	
	Tausta-asiakirja raporttiin kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen asianmukaisesta tavoitetason perustasta elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin nojalla	
	Tausta-asiakirja luottolaitosten toimilupaa koskevia teknisiä sääntely- ja täytäntöönpanostandardeja varten	
	Tausta-asiakirja maksupalveludirektiivin mukaista asiakkaan vahvaa tunnistamista ja turvallista viestintää koskevaa teknistä sääntelystandardia varten	
	Tausta-asiakirja varojen sidonnaisuuden astetta koskevien tietojen julkistamista koskevaa teknistä sääntelystandardia varten	
	Tausta-asiakirja maksutilidirektiivin mukaista standardoitua terminologiaa ja julkistamisasiakirjoja koskevia teknisiä standardeja varten	
	Valmisteluasiakirjat	Valmisteluasiakirja rahoituslaitosten innovatiivisesta kuluttajätietojen käytöstä
		Valmisteluasiakirja sijoituspalveluyritysten uudesta vakavaraisuusjärjestelystä
		Yhteiskomitean valmisteluasiakirja rahoituslaitosten massadatan käytöstä

YHTEYDENOTOT EU:HUN

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta: <http://europa.eu/contact>

Yhteydenotot puhelimitse tai sähköpostitse

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä

- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 678 910 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun),
- soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696 tai
- sähköpostitse: <http://europa.eu/contact>

TIETOA EU:STA

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla, <http://europa.eu>

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata EU Bookshopista, osoitteesta <http://publications.europa.eu/eubookshop>. Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. <http://europa.eu/contact>).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1951 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu>

EU:n avoin data

EU:n avoimen datan portaalin (<http://data.europa.eu/euodp>) kautta on saatavilla EU:n data-aineistoja. Data on ilmaiseksi ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten.

EUROOPAN PANKKIVIRANOMAINEN

Floor 46, One Canada Square,
London E14 5AA

P. +44 (0)207 382 1776

Faksi: +44 (0)207 382 1771

Sähköposti: info@eba.europa.eu

<http://www.eba.europa.eu>

Julkaisutoimisto